

elektronická

KAPITÁNSKÁ POŠTA

metodický a informační zpravodaj HKVS

číslo 13 - březen 2011

Téma

Plavání

Příloha

**Mokrý dějiny
zemí koruny české I.**



O věcech minulých...



Kapitánky a kapitáni!

Březen je měsíc, ve kterém nám na severní polokouli začíná jaro, my vodáci obvykle odemykáme každý tu svou vodu a po svém se radujeme z jejího množství v korytech řek a větších potoků.

Nejrůznější organizace přiřadily k březnovým datům i tzv. mezinárodní dny. Známy je Mezinárodní den žen, ale zdalipak víte, že je i Světový den vody (22. 3.), Mezinárodní den akcí proti přehradám a pro řeky, vodu a život (14. 3.) a mnoho kuriozních, jako Mezinárodní den zdravého spánku (21. 3.), Den čísla pí (14. 3.), Světový den mozku (11. 3.) a Den jódu (6. 3.)? Bližší nám jsou asi dny újeji spjaté s českou historií (7. 3. 1850 narození TGM, 15. 3. 1939 okupace zbytku Československa a vznik Protektorátu Čechy a Morava, 28. 3. 1592 narození J. A. Komenského a Den učitelů). O nich asi víte a umíte při práci s oddíly využít.

Já si uvědomil ještě jedno datum, které by si vodní skauti měli připomenout.

U Ústí nad Labem byla obec Užín. Byla, není, zanikla v roce 1965, aby ustoupila hnědouhelnému lomu a velké plynárně. V témže roce zde 15. března zemřel knihkupec Novák, člověk obyčejného jména, zaměstnání i zevnějšku.

Jenže pan Novák nežil v Užíně dobrovolně, pobyt mu zde byl po roce 1953 přikázán, aby v Praze nekazil socialistickou mládež svými podivnými myšlenka-

mi, knihami či snad přímým vedením.

Pan Novák, křestním jménem Jaroslav, byl totiž významný skautský činovník a uznávaný kapitán vodních skautů, přezdívkou Bračka. Kdysi založil pátý pražský oddíl a, když do něj vstoupil mladý Mirko Vosátka, souhlasil Bračka s přechodem k vodním skautům. Pražská, nyní již vodní Pětka pod Bračkovým vedením začala vodákům udávat takt. Oni jako první zavedli matrosbundy, oni o prázdninách 1934 a 1935 byli jako oddíl na pronajaté jachtě vždy pět týdnů na moři, oni vytvořili po okupaci skupinu Zbojník vzrostlou později až do podoby Zpravodajské brigády, odbojové organizace Němci nikdy neodhalené. Oni měli tábořiště na Seči, s nimi se po válce točil film Na dobré stopě.

Bračka byl víc než kvalitním oddílkem. Dlouhá léta byl tajemníkem Svazu junáků skautů RČS, podílel se na organizaci první lesní školy, přišel s nápadem použít woodcrafterský prvek Tři orlí pera jako dodnes uznávaného důkazu splnění skautské výzvy. Bračka byl redaktorem i šéfredaktorem časopisu Skaut-Junák, autorem skautských knih a románů, některých vydaných až po jeho smrti.

Bračka byl jednotlivými režimy vyznamenáván i odsuzován. Nakonec mu byl přikázán pobyt v Ústí nad Labem. Ale ani tehdy se nevzdal. Udržoval kontakty se svou Pětkou a při jachetním oddílu Chemičky Ústí založil a vedl oddíl.

Obnovy Junáka v r. 1968 se nedožil. Dokonce ani nemá vlastní hrob. Užín zanikl a v Chabařovicích, kam byl jeho popel přenesen, se urna ztratila.

Pražská Pětka na Bračku nezapomíná, já tyto řádky napsal, abyste si jej připomněli i vy, kdo ho znáte pouze ze skautských čítanek a dějepisu.

A o těch současných věcech si popoví- dáme na srazu v Liberci! *Vežír =V=*

Na činnost Síť vodních skautů poskytly od vydání minulého čísla do uzávěrky tohoto čísla eKP dobrovolný desetikorunový příspěvek za každého registrovaného člena následující přístavy a oddíly:

218.07	3. OVS Kosatky, Krokodýli Poděbrady	410 Kč
21A.02	Bobři Řevnice	350 Kč
523.10	Středisko ÚTA Nové Město nad Metují	750 Kč
323.09	Přístav OMAHA Plzeň	1 250 Kč
513.10	Přístav Maják Liberec	680 Kč

Zvláštní příspěvky na činnost KVS zasílejte na účet KVS 666 55 333 / 5500 pod variabilním symbolem (pro rok 2011) 91xxxxy, kde xxxxy je číselný kód označující číslo okresu a přístavu (střediska).

Téma: 2
Plavání



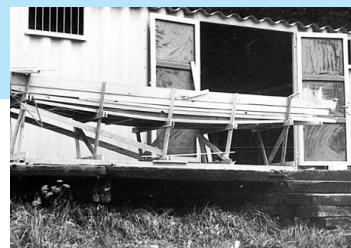
Jste přihlášení 6
na sraz?



SKARE 2011 7
se blíží!



Lavičky 1991: 17
Stavba pramice



Mokrý dějiny, P
díl první



Jak na základní plavecký výcvik?

O plavání se říká, že je ideálním sportem pro všechny. Člověk spálí kalorie, neotravuje ho při jiných sportech všudypřítomný pot, a navíc se při plavání neničí klouby jako při většině sportů. V oddíle vodních skautů je navíc plavání nezbytným předpokladem pro kvalitní vodácký program.

JAK A KDY ZAČÍT S PLAVÁNÍM?

V současném školském systému je zabudovaná výuka plavání na I. stupni základní školy, většinou se jedná o 2. a 3. třídu. Do oddílu ale přicházejí různě staří nováčci a každý má s plaváním různé zkušenosti. Když k nám přijde skaut nováček, můžeme předpokládat, že absolvoval školní výuku, a proto (nebo i přesto) se můžeme věnovat zdokonalování a rozvíjení plaveckých stylů. Ovšem v případě nováčků - vlčat či žabiček - sice někteří už mohou mít výuku ze školy, případně školky za sebou, avšak většinou zbývá výuka plavání na nás. Málokdo by byl tak odvážný, aby pustil neplavce na vodu i přesto, že by měl záchrannou vestu a všechny možné i nemožné záchranné prostředky.

Zásadně tedy platí, že každý, kdo



FOTO TOMAŠ LITERA - SJUNDA

je v oddíle vodních skautů, musí umět plavat, nebo se alespoň učit plavat.

TRÉNINK

Skautský rok začíná v září, ale než se nováčci rozkoukají, tak už je říjen či listopad, a to se na vodu s dětmi nedostaneme. Přes zimu je proto vhodné domluvit se na některých schůzkách v bazénu, nebo - pokud je vás více a dovolu- jí to možnosti - si dokonce prona-

jmout celý bazén.

V bazénu je nejlepší rozdělit děti do různých pokročilých skupin.

A jak tedy postupovat při výcviku? Základem je, aby děti získaly pro vodu cit. V hloubce, kde vystačí, je dobré začít trénovat **splývání**. To je důležité pro pozdější správné zvládnutí stylu prsa, jehož je stěžejní součástí. Trénink splývání ztraktivňujeme závodem, kdo dospívá nejdále, nebo jinými hrami. Po nácviku splývání můžeme

NEZAPOMÍNEJTE NA:

- **systematičnost:** stanovte si cíle, metody a časový plán výcviku
- **přiměřenost:** trénujte podle věku a schopností dětí - rozdělte nácvik do menších skupinek právě podle věku a schopností
- **metodičnost:** postupujte od jednoduššího ke složitějšímu
- **názornost:** dítě musí mít jasnou představu o tom, co a jak se má učit, vždy mu to předvedte
- **bezpečnost:** výcvik je nejvhodnější provádět v bazénech, nejlépe s plavčičkem, před plaváním se rozcvičte, délku a náročnost výcviku přizpůsobte dětem a stále je mějte pod dozorem



FOTO VOJTECH BREZEK - WANACU

Časté chyby stylu prsa:

- plavání á la „paní radová“: narovnaná hlava vysoko nad hladinou působí velký tlak na krční páteř a může způsobit bolesti
- kopání nohou šikmo: neefektivní kop nohama nepohání plavce vpřed
- široký záběr rukama: takto zabírají většinou lidé, kteří používají styl „paní radová“, pro neustálé udržení hlavy nad vodou je potřeba mnohem více energie pro nadnášení na úkor pohybu vpřed
- chybí nebo je nedostatečné splývání: bez splývání nedochází k efektivnímu záběru, vynakládáme zbytečně příliš mnoho energie a brzy se unavíme

Časté chyby stylu kraul:

- pohyb nohou nevychází z kyčlí, nebo se nohy krčí v kolenou: kopání nohou je neefektivní, nepopohání nás a také zbytečně unavuje
- ruce se při záběrech dostávají přes osu těla: tělo se začne příliš natáčet a kroutit
- při nádechu nohy přestanou kopat: ztrácíme dynamiku a může dojít také k natáčení těla
- nepravidelná práce obou rukou: nesouměrný záběr, vede k vychylování polohy, nerovnoměrné rychlosti a rychlejší únavě



FOTO JAN HRNČÍŘ - MARBUJEL

přejít k samotnému **stylu prsa**. Než se pustíme s dětmi do vody, musíme styl vyzkoušet na suchu, především správný kop nohama. Návčik provádíme například následujícím způsobem: děti posadíme vedle sebe na kraj bazénu či lavičku (s dostatečně velkými roztupy, aby se nepokopaly), děti se zakloní, aby měly nohy ve vzduchu, a začnou kopat způsobem, který jim předvedeme. Při návčiku je sledujeme a opravujeme případné chyby. Samotné kopání na suchu je velmi fyzicky náročné, a tak jej lze provádět maximálně zhruba jednu minutu. Po „suchém návčiku“ můžeme přejít do vody a vyzkoušet, co se naučily. Pokud můžeme použít plavací destičky, je to ideální. Děti se drží destiček a soustředí se pouze na kopání nohou, aniž by se musely bát, že se jim potopí hlava. Přitom cítí, jak se pohybují vpřed. Pokud destičky nemáme, necháme děti chytnout se rukama břehu a opět je necháme kopat nohama - jako by plavaly proti břehu.

Po návčiku nohou můžeme přejít

k návčiku rukou stylu prsa. „Prsové“ ruce začínají v natažené poloze a posouvají se v ose těla, při tom jsou v loktech přibližně pravé úhly, v bederní oblasti se ruce zastavují a přesouvají se dopředu v poloze, která nejméně odporuje vodě. Návčik provádíme zprvu opět na břehu. Vestoje se předkloníme, abychom měli trup vodorovně, provádíme návčik. Poté si ruce vyzkoušíme ve vodě, tentokrát si dáme destičku mezi nohy (pokud destičku nemáme, mohou děti občas kopnout, aby se jim nohy nepotápěly).

Po návčiku nohou i rukou můžeme přejít k celému stylu prsa. Předvedeme správné provedení s důrazem na splývání mezi záběrem rukama a kopem nohama. Nezapomínáme při každém záběru potopit hlavu a hlídat „stříh“ nohou, aby nohy nešly šikmo.

Pokud se necítíte na to, že byste styl předvedli správně, je dobré si s sebou vzít někoho, kdo se plavání věnuje, dokáže vše předvést, při kontrole dbá na správný plavecký styl a poukazuje na možné chyby.



FOTO JAN HRNČÍŘ - MARBUJEL

Po zvládnutí prsou se můžeme pustit do výuky **stylu kraul**. Ten je oproti stylu prsa o poznání jednodušší na motoriku, ale zvláště menším dětem se zvládá hůře. Kraulové nohy můžeme cvičit stejně jako prsové u břehu, nebo s destičkou. Při nácvičce dáváme pozor, aby kopy vycházely z kyčlí a nohy se příliš nekrčily v kolenou. Dbejme také na pravidelnou frekvenci kopů. Kraulové ruce začínají natažené před tělem a střídavě se pohybují v ose těla s pravým úhlem v lokti směrem k bedrům, kde se lokty začínají vynořovat, a poté zbytek ruky a ruku natahujeme co nejvíce dopředu. Když se začne ruka vynořovat, začne zabírat ruka druhá. Opět nejdříve nacvičíme každou část zvlášť na suchu, poté zvlášť ve vodě s destičkou a nakonec vše spojíme.

Další plavecké styly jako je znak, delfín (motýlek) a jiné můžeme zapojit jako doplňkové po zvládnutí stylu prsa a kraul. I při jejich výuce postupujeme stejně: nejprve nácvičce na suchu, zvlášť nohy, zvlášť ruce, poté totéž ve vodě a nakonec trénujeme ve vodě celý styl.

Program v bazénu by měl být složen zhruba obdobně jako program na klasické schůzce: je třeba střídat bloky výuky, bloky, v nichž si děti fyzicky „zařadí“ a bloky her.

Koneckonců, her ve vodě existuje spousta. A pokud máte fantazii, napadnou vás určitě mnohé další.

Výcvik plavání by neměl být v oddílech podceňován, proto pokud jste se mu v zimě nevěnovali, využijte poslední chladné týdny a vydejte se do bazénu! Až bude hezky a vyrazíte k vodě či na vodu, zjistíte, že se plavecký výcvik vyplatil!

Štoura

DOPLŇKOVÉ MATERIÁLY:

- Švehlová K., Holenda M., Veit J., Česák P.: **Plavání**, Velká Holná, 1996.
- Uher, J.: **Plavání - texty pro instruktory plavání**. Třebíč 1996.

Oba uvedené materiály naleznete nově i na webu HKVS v sekci Metodické materiály.



FOT. JAN HRNČEK - MARBUE

HRY VE VODĚ, VYUŽITELNÉ PŘI PLAVECKÉM VYCVIKU:

HRY PRO SEZNÁMENÍ S VODOU

> Gejzír

Děti utvoří kruh, navzájem se spojí v loktech a potopí se až po krk do vody. Na znamení se současně vynořují a ponořují. Vytváří tím vlny, které se ve středu srážejí a tvoří gejzír.

> Kosení obilí

Děti stojí v kruhu nebo jsou volně rozptýleny kolem vedoucího, který se otáčí dokola a napjatou paží nebo měkkou pěnovou tyčí „pokosí“ vše, co se neschová pod hladinu.

HRY PRO NÁCVIK DÝCHÁNÍ

> Míčková honěná

Před každého dáme pingpongový míček, který se snaží děti foukáním „popohnat“ co nejdále - kdo je nejdál, zvítězil.

> Žebříček

Dvě řady dětí stojí proti sobě v těsném rozestupu. Vždy dva proti sobě stojící se uchopí za ruce, nechávají je ležet na hladině a vytvoří tak „žebříček“. Děti jeden po druhém potopením podlézají příčky žebříčku. Před každým potopením se nadechnou a ve vodě vydechují. Aby se mohli lépe potopit, opřou se na chvíli oběma rukama o spojené paže.

HRY PRO NÁCVIK SPLÝVÁNÍ

> Medúza

Plavající se nadechne a položí se

na hladinu v poloze na prsou, paže a nohy svěsí volně ke dnu. Závodí se, kdo vydrží nejdéle.

> Torpédo

Dvojice dětí se postaví asi 5 m od břehu a představují bitevní loď. První, kteří představují torpéda se položí v poloze na prsou na hladinu. Druzí se k nim postaví z boku, uchopí je pažemi bližší ke břehu pod kolena, druhou rukou je tlačí do pat a vyšlou torpédo směrem k bitevní lodi. Lze hrát i v soutěžní variantě: družstvo, jejichž torpédo doplave nejdál, zvítězí.

BOJOVÉ HRY A HONIČKY VE VODĚ

> Vodní souboj

Dvě stejně početná družstva se postaví proti sobě do řad asi 5 m od sebe. Na znamení začnou obě strany na sebe stříkat vodu a zvolna postupují proti sobě. Každý, kdo se otočí k soupeři zády nebo si skryje či otře dlaněmi obličej, je vyřazen. Vítězí družstvo, které své soupeře vyřadí nebo zažene na břeh. Mohou hrát i jednotlivci jako turnaj.

> Potápěčská honička

Hraje se jako klasická hra „na babu“, ale ve vodě. Baba se nesmí dát hráči, který je celý pod vodou.

převzato z: Švehlová K., Holenda M., Veit J., Česák P.: **Plavání**, Velká Holná, 1996.

Co v únoru řešil Hlavní kapitanát?

Další měsíc uběhl jako voda a HKVS se opět sešel, a to 24. 2. v Praze. Na programu bylo nemálo bodů, které jsme potřebovali zvládnout v relativně krátké době.

Ze všeho nejdřív jsme schválili termín a místo podzimního srazu, takže si piště do diářů: 21.–23. 10. 2011 v Plzni.

Zásadním úkolem tohoto zasedání bylo schválit rozpočet KVS pro letošní rok. Po dlouhé diskusi byl schválen, podívat se na něj můžete v příloze zápisu na webu HKVS.

Vzhledem k tomu, že za necelý měsíc nás čeká sraz K+K, věnovali jsme se doladění posledních detailů před spuštěním přihlašování. Také jsme diskutovali, jakou formou na srazu představíme věci, které se nám za půl roku podařily.

Dalším významným blokem bylo vzdělávání vodních skautů. Řešili jsme podrobnosti modulové kapitánské zkoušky, o níž se můžete podrobně dočíst na webu HKVS. Na její složení budou mít zájemci 24 měsíců od započetí. Pro realizaci potřebujeme odborníky pro jednotlivé oblasti KZ, kteří budou schopni se zájemci konzultovat, vyzkoušet je z dané oblasti či o ní napsat článek. Do budoucna se uvažuje i o zavedení e-learningové formy skládání KZ.

Z oblasti výchovy jsme se dále

Co se projednalo na únorovém jednání HKVS ve zkratce:

- schválení termínu a místa podzimního srazu: 21.–23. 10. 2011, Plzeň
- byl schválen rozpočet KVS na rok 2011
- dojednaly se poslední detaily jarního srazu VS
- prodiskutovány nejasnosti kolem podoby modulové kapitánské zkoušky
- byl představen časový harmonogram dalšího postupu ilustrací a vydání Plaveb pro vlčata a žabičky
- schváleny změny ve vodáckých výzvách, představen harmonogram vydání vodáckých doplňků stezky pro skauty a skautky
- prodiskutován postup a harmonogram přípravy metodické příručky k vodáckým doplňkům
- upřesněno zapojení HKVS a vodáckých krajů do Hodnocení kvality
- schválení technické novely Jednacího řádu HKVS

věnovali otázce vodácké adaptace nového programu. Plavby pro vlčata a žabičky: běží jednání s ilustrátory, v ideálním případě by se mohly stihnout vydat do prázdnin. Vodácké doplňky pro skauty a skautky: vydání se blíží, jednání jsme pouze o posunu výzev mezi

stupni tak, aby i ve vodáckých doplňcích zůstala ve třetím stupni pouze Tři orlí pera jako nejprestižnější skautská výzva - stejně jako v suchozemských stezkách. Začíná se také pracovat na metodické příručce, nyní se tvoří její struktura, poté bude nutné sehnat autory jednotlivých částí, nechat připomínkovat a nejlépe během první poloviny příštího roku vydat.

Do projektu Hodnocení kvality Junáka se zapojí i HKVS, a to ve „třetí vlně“. Zavedení kategorie krajských kapitánů není úplně vhodné, neboť hodnocení je navrženo pro jednotky, nikoliv pro jednotlivce. Proto navrhuje, aby byla do hodnocení krajů přidána kategorie vodních skautů. Kraje by pak buď konstatovaly, že u nich vodní skauti nefungují vůbec, nebo by dle „vodních“ kritérií hodnotily, jak u nich vodáci fungují. Navržením a odsouhlasením kritérií hodnocení bude záležitostí přibližně roku. HKVS ještě musí určit šéfa týmu, který bude za vodáky na projektu pracovat.

V závěru jsme odsouhlasili technickou novelu Jednacího řádu – bylo opraveno číslo a několik stylistických drobností a překlepů.

Příště se sejdem 16. 3. v 17 hodin opět na Senovážném náměstí.

Liška

Už odebíráš infokanál vodních skautů?

Je to jednoduché!

Po přihlášení na Skautskou křižovatku přejdi do nastavení svého účtu (<http://krizovatka.skaut.cz/zmena-mych-udaju/>), v dolní části si zaškrtni odběr informačního kanálu „Vodní skauting“ a pokud neodebíráš Kapitánskou poštu, můžeš si zaškrtnout i tu (neovlivní to odběr přes web HKVS).

Více informací v Kapitánské poště 10/2010 nebo v článku na webu HKVS.

Aktuality k jarnímu srazu VS

Dny do jarního srazu kapitánů a kapitánek ubíhají převratnou rychlostí. Pokud ještě nejste přihlášení, neměli byste váhat – kapacita některých programů se naplňuje a může se stát, že už se na vámi vybraný program nedostanete. V tomhle článkům vám přinášíme informace, které byste si jako účastník srazu určitě měli přečíst a hlavně nezapomenout.

RAFTY NA KAMENICI

Pokud si chcete po srazu s ostatními sjet Kamenici a nebudete mít s sebou vlastní vybavení, pak vězte, že momentálně je volných už asi jen 14 míst. Proto je nejvyšší čas se ještě přihlásit.

V případě, že už jste se přihlásili, tak si sebou nezapomeňte vzít pádlo a vestu (několika málo jedincům mohou být půjčeny na místě), a hlavně HELMU (může být i cyklistická). Účastnický poplatek za tento volitelný doprovodný program je 20 Kč.

BAZÉN

Místa je zatím ještě dost, ale i zde je kapacita značně omezená, proto se nevyplatí váhat. Program bude zaměřen na pomoc unavenému plavci, záchranu tonoucího, zacházení s házečkou apod. S sebou si nezapomeňte vzít hlavně plavky! A taky peníze na vstup do bazénu: dospělí 80 Kč, studenti 50 Kč. Ti,

jenž se nestydí jít do společné šatny, ji budou mít zadarmo, ostatní platí za vlastní skříňku 100 Kč vratnou zálohu.

INFORMACE O NAVIGAMECH

Informační propagační komise shání materiály pro web Navigamus.cz. Shání se zejména počty a struktura účastníků, seznamy členů přípravných týmů, články, výběr z fotek apod. Výzva platí zejména pro pořadatele minulých Navigamů, ale také pro ty, kteří mají čím přispět. Materiály přivezte přímo na sraz, ať už v papírové či elektronické podobě.

HLEDÁJÍ SE LEKTOŘI GEJZÍRU NÁPADŮ

Stále ještě nemáme dostatek lektorů, kteří by se s ostatními podělili o své dovednosti a zkušenosti během jednohodinového programu. Víme, že mezi vodními skauty existuje hodně šikovných lidí, tak rozhodně neváhejte a přihlašte se Dytě na její mail dytta.k@gmail.com.

Ahój na srazu kapitánů!

Pumpa

SPECIALITY JARNÍHO SRAZU

- představení Navigamu 2012
- Gejzír nápadů – inspirace od účastníků pro účastníky
- volitelný posrazový program: rafting na Kamenici
- možnost výběru z více programů v jeden čas
- možnost zeptat se členů HKVS na jakýkoliv problém
- diskuse o předšněmovních tématech týkajících se VS
- možnost pokračovat či začít modulovou kapitán. zkoušku
- poznávání krás Liberce



GEJZÍR NÁPADŮ

Pokud máte zájem inspirovat ostatní vodáky v bloku „Gejzír nápadů“, ohlaste se předem Dítě Kubátové - Dytě na email: dytta.k@gmail.com. Těšíme se na vaše inspirující nápady - bez vašeho příspěví by program nefungoval...

JARNÍ ÚSTŘEDNÍ SRAZ KAPITÁNŮ - ZÁKLADNÍ INFORMACE:

DATUM A MÍSTO KONÁNÍ: 25.-27. březen 2011, Liberec, ZŠ 5. května

CENA: 350 Kč, **záloha předem je 200 Kč.** Zájemci o raftování na Kamenici na místě doplatí 20 Kč na náklady spojené s dopravou raftů.

JAK SE PŘIHLÁSIT? Elektronická přihláška je na webu HKVS, přihlašování **končí v pátek 18. 3. 2011.**

KAM POSLAT ZÁLOHU? Zálohu 200 Kč na účastníka pošlete na účet KVS: 666 55 333/5500, **variabilní symbol XXXXX** (místo písmen číslo přístavu/střediska) a **do poznámky uveďte svůj kód (kódy všech, za které platíš)** z potvrzovacího mailu o přijetí přihlášky (kód tvoří iniciály a poslední dvě číslice roku narození).

JAK SI VYBÍRAT PROGRAMY? V elektronickém formuláři zvolte program, který vás nejvíce láká nebo je určen přímo pro vás. Kapacita programů je uvedena ve formuláři při přihlašování. Stačí kliknout na název programu a dozvíte se vše od lektora, přes popis programu až právě po jeho volnou kapacitu.

CO NEZAPOMENOUT? Přezůvky, spacák, karimatku, kroj.

SKARE 2011 se blíží!

Tradiční jachetní závod SKARE 2011 se v letošním roce koná ve dnech 29. 4. - 1. 5. 2011 na skautské základně přístavu VS „Sedmička“ Pardubice na přehradě Seč.

Příjezd účastníků závodu se předpokládá v pátek 29. 4. 2011 kolem 17. hodiny.

Ubytování je možné buď ve vlastních stanech, nebo v pokojích základny. Jelikož je však kapacita lůžek omezená, neváhejte a hlaste se co nejdříve. Rozhodující bude včasné zaslání přihlášky.

Vítězové minulého ročníku pošlou, nebo přivezou putovní cenu.

Stravné na dobu celé akce je stanoveno ve výši 200 Kč. Cena ubytování po celou dobu akce je pro sta-



FOTO: MILAN NĚMEC - STĚPÁR

nující 40 Kč, za lůžko v chatě 60 Kč. Startovné za jednu každou přihlášenou loď do závodu činí 20 Kč.

Přihláška na SKARE je přílohou tohoto čísla Kapitánské pošty.

UPOZORNĚNÍ PRO NOSITELE ŘÁDU STŘÍBRNÉHO BOBRA

Upozorňujeme, že v rámci SKARE se v sobotu uskuteční přátelské setkání nositelů Řádu Stříbrného bobra. Nositelé tohoto řádu, kteří by chtěli přijet, použijí stejnou přihlášku jako účastníci SKARE a odešlou i na stejnou adresu. Přihlášku naleznete jako přílohu tohoto čísla Kapitánské pošty.

Děda

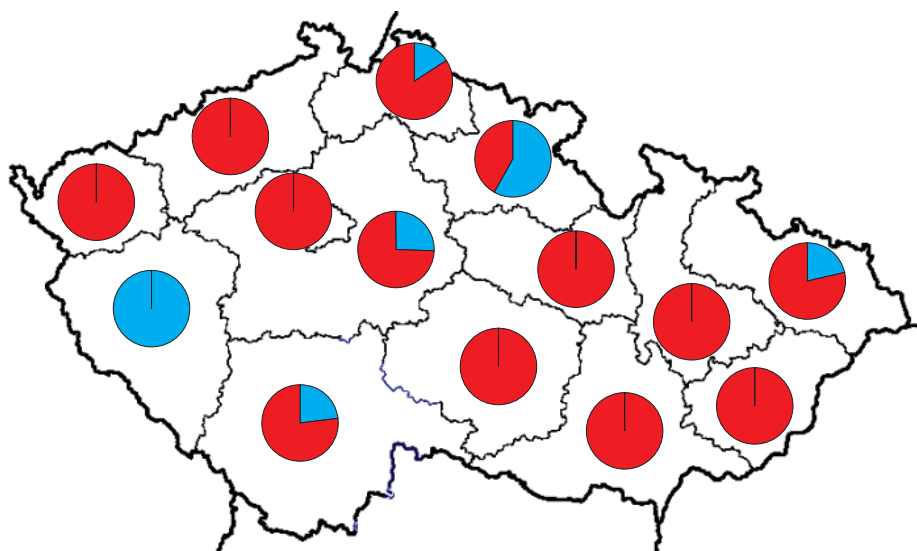


Vodácké desetikoruny k 1. březnu 2011

„Vodáckou desetikorunu“, zvláštní příspěvek na provoz Sítě VS, odesílá přístav VS nebo oddíl VS prostřednictvím svého střediska po registraci, zpravidla do jarního srazu. Příspěvky ve výši 10 Kč za registrovaného člena se posílají na účet KVS 666 55 333/5500 pod variabilním symbolem (pro rok 2011) 91xxxxy, kde xxxxy je číselný kód označující číslo okresu a přístavu (střediska). V případě platby za více předchozích let je variabilní symbol 90xxxxy.

Příspěvky bude možné zaplatit i hotově na jarním srazu v Liberci.

Za všechny „vodácké desetikoruny“ zaslání v duchu hesla „vodáci sobě“ děkujeme.



Stav zaplacených zvláštních příspěvků na rok 2011: kruhové grafy ukazují podíl zaplacených a nezaplacených příspěvků v kraji. Modré pole označuje příspěvky zaplacené, červené nezaplacené.

Jak pokračují přípravy Navigamu 2012?

O víkendu 4.–5. března se sešel celý přípravný tým akce Navigamus ve Starém Plzenci, aby se mohl nerušeně věnovat plánování. Svítící sluníčko nám po oba dva dny dodávalo energii a dobrou náladu. Přinášíme tedy několik dalších informací.

Všechny případné dotazy si připravte na sraz kapitánů, kde na ně bude prostor.

PŘEDPROGRAM

Nejdříve se s akcí Navigamus potkáte v podobě předprogramu. Asi půl roku před samotným setkáním bude mít každá výprava šanci vydělat si peníze a zajistit si tak lístky na vyšší palubu. Ubytování na vyšší palubě s sebou poneše různé výhody – její obyvatelé si zaslouží větší úctu, a tudíž budou mít přednost v různých každodenních aktivitách. Úkoly budeme publikovat především v mod/krých stránkách a na webu Navigamus. Některé budou plnit celé družiny, jiné jednotlivci. Tematicky budou vycházet ze stezek, takže splněním úkolu je možné si splnit i bod ve stezce.

PATRONI

V čele každé paluby bude stát „patron“. Jeho úkolem bude koordinovat činnost celé paluby ve velkých hrách, motivovat ji k co nej-

NAVIGAMUS 2012

CO: celostátní setkání vodních skautů všech věkových kategorií

KDY: 7.–10. 6. 2012

KDE: Plzeň, Bolevecký rybník



Přípravný tým Navigamu 2012

vyššímu výkonu. Mimo to budou kontaktní osobou mezi přípravným týmem a členy své paluby,

kteří se budou s problémy obracet primárně na ně a povedou večerní porady vedoucích výprav. Ideální



by tedy bylo, aby neměli na starosti žádnou výpravu. Vzhledem k důležitosti této pozice potřebujeme znát zájemce dopředu, proto přemýšlejte už teď, zda by vás to lákalo. Na srazu kapitánů v Liberci se budete moci přihlásit, popř. zeptat na další podrobnosti.

„PTP“

Další nezbytnou složkou, bez které by akce neproběhla, je PTP. Přihlásit se budou moci všichni starší osmnácti let. Kromě tradičních pozic v zázemí nabízíme i pozice spojené s přípravou programu a místa průvodců-pomocníků pro zahraniční výpravy. Zvláštní zájem máme o lidi schopné zajistit vysílání rádia Navigamus (po obsahové a moderátorské stránce) a každodenní vydávání novin (psaní článků, grafické zpracování, ...).

Liška



ŠÉF PROGRAMU NAVIGAMU 2012

JAN SEDLÁK - HEJKAL

Hejkale, co máš při přípravách Navigamu 2012 na starost?

Doposud jsem se podobných akcí účastnil jako vedoucí střediskové výpravy a nyní jsem se rozhodl postavit na druhou stranu barikády. Jsem sice šéfem programu, ale v týmu mám dvě rovnocenné partnerky Lucku a Katku. Tým nám funguje perfektně, ony mě jako účastnice mnoha Navigamů zasvěcují do vodáckých reálií, já zas využívám svého pohledu zvenčí.

Jak ses k Navigamu jako „suchozemec“ vůbec dostal?

Vysvětlení je velmi jednoduché: dlouhodobé přátelství a spolupráce s mnoha skvělými plzeňskými vodáky. Přestože se ve světě modráků už pár let pohybuji, chtěl bych vás požádat o tolerantnost pro případ, že v určitých situacích budu trochu plavat (nebudu reagovat jako kovaný vodák). Narážky na barvu kroje a zacházení s pádlem přijímám s úsměvem...

Čemu dalšímu se u skautů věnuješ?

Funguji jako vedoucí střediskového roverského kmene Sakura, jsem člen střediskové rady.

Jaké jsou tvoje skautské zkušenosti z dřívějšíka?

Hlavní oblastí donedávna byla prá-

ce s rovery, konkrétně příprava roverských akcí, koordinace roverské činnosti v Plzni, zapojil jsem se rovněž do přípravy kormidelnických a rádčovských kurzů, zkušenosti mám i se sbírkami.

Co děláš v civilu?

Vystudoval jsem Přírodovědeckou fakultu UK v Praze, do minulého roku jsem učil na gymnáziu, od září pracuji ve výukovém centru Zoologické a botanické zahrady města Plzně - Environmentální centrum Lüftnerka, kde vymýšlím a vedu výukové programy pro třídní kolektivy, komentované prohlídky, ochrannářské kampaně a zájmové kroužky.

Jaké máš koníčky?

Blízký je mi jakýkoliv pohyb, nejlépe v pohorkách, na běžkách nebo na dvou kolech. Zajímám se o dění ve světě i kolem sebe, ekologii a životní prostředí a dle některých mých přátel mám úchylku na mapy. Skutečnost je taková, že nedokážu vyrazit kamkoliv a nemít s sebou mapu. Pokud se tak stane, cítím se jaksi nespůj, ani několikahodinové zírání do mapy místo sledování televizních seriálů mi nedělá problém...

Chceš na závěr ještě něco dodat?

Rídím se heslem, že s každým se dá domluvit. Zatím jsem nenarazil na si-



tuaci, která by se nedala vyřešit, a věřím, že až společně dočteme poslední řádek kapitoly Navigamus, na mém přesvědčení se nic nezmění.

Odešel bratr Harry

31. ledna 2011 odešel na poslední cestu do skautského nebe ve věku 76 let bratr Milan Šťastný - Harry z Třebíče. Bude tam společně s Jackem přísně dohlížet na to, jestli si správně vedeme v naší další práci na skautské a vodácké stezce.

Odešel mně bratr a kamarád, se kterým jsem prožíval obnovu skautingu v roce 1968 v Třebíči, a to jak v ORJ, tak od roku 1970 i v 1. oddílu vodních skautů, a to po celou dobu sovětské okupace. Od roku 1990 jsme společně pracovali nejprve na rádcovských a kormidelnických kurzech a od roku 1991 také jako lektoři na lesních školách vodních skautů a lesních kurzech na Lavičkách. Harry byl výborný lektor s velkým obsahem znalostí a úžasnou schopností je předávat druhým. Čest jeho památce!



Ali Harry s Alim a Grizzlym na táboře třebíčského 6. oddílu, 1993

Ježkova vzpomínka na Harryho

Sestry a bratři, kamarádi, byl jsem požádán, abych promluvil o Milanu Šťastném – Harrym, přestože řada z vás toho s ním prožila víc. Odpusťte tedy, vynechám-li něco, co budete považovat za důležité.

Milan Šťastný se narodil 26. ledna 1935 v Třebíči a Třebíčákem zůstal provždy. Vystudoval vysokou školu chemicko-technologickou v Praze a absolvoval kandidaturu věd. Ve svém oboru pak pracoval na různých místech po celý svůj pracovní věk, v penzi se navíc stal průvodcem v třebíčském muzeu. Zde uplatnil bohaté všeobecné vědomosti získané díky rozsáhlým celoživotním zájmům a zde také dal průchod svému patriotismu.

Do jeho života mnohokrát zasáhla doba. Nejvíce to pocítil v letech normalizace a bylo symbolické, že při jejím pádu vystoupil jako hlavní řečník první velké demonstrace na Karlově náměstí v sobotu 25. listopadu 1989. Pracoval mimo Třebíč, domů přijel v pátek, v sobotu svou autoritou podepřel několikadenní úsilí o generaci mladších organizátorů demonstrací a ve

chvíli, kdy přišel čas rozdělování postů, byl už zase pryč.

Postoj člověka, který uměl v pravou chvíli říct správné slovo, aniž by za ně očekával ocenění, aniž by počítal, co mu to vynesou, byl pro něj typický. Stejně přímo mluvil a konal i v případě, kdy bylo zřejmé, že mu to vynesou jenom problémy.

Nevím, kdy případně od koho se této přímosti naučil. Troufale ale řeknu, že souvisí se skautingem. Harry se stal skautem hned po válce a skautoval, dokud to šlo, konkrétně do roku 1949. Hned napoprvé mu to tedy vyšlo přesně. Jeho klukovské roky se kryly s dobou, kdy český skauting žil několik krásných let mezi zákazem nacistickým a komunistickým.

Když byl Junák v roce 1968 obnoven, byl Harry zase v tom správném věku, kdy se chlap, který k tomu má buňky, má stát šéfem a rádcem mladých kluků, v jeho případě skautským vůdcem. Doba, kdy může být člověk dobrým vůdcem oddílu, je omezená tím, dokud jim rozumí a dokud jim stačí fyzicky.

Harry byl přirozeným pedagogem, který nepotřeboval pedagogickou fakultu (učitelé z povolání si od něj užili častého špičkování), klukům rozuměl, sígrům a uličníkům obzvlášť, autoritu měl přirozenou a při práci či fyzicky náročných úkolech šel příkladem.

Od roku 1968 do jednademdesátého vedl s Robinem Veselým 4. oddíl a zároveň stíhal pracovat jako činovník okresní rady Junáka. Ve chvíli, kdy komunisté Junáka znovu zlikvidovali, patřil k těm třebíčským skautským činovníkům, kteří převedli oddíly do pionýra. Jakkoli je to pro dnešní mladou generaci nepochopitelné, řeknu za ty, co tu dobu prožívali v klukovském věku, že to bylo správné rozhodnutí. Umožnilo několika dalším generacím prožívat klukovská dobrodružství, která by jim jinak zůstala četbou ze starých knih a časopisů. Umožnilo, aby pokračovala a po dvě desetky let přirozeně rostla spřátelená společenství odchovanců Aliho, Harryho, Robina, Rikitana, Roye či sokolského Logana. Logicky se právě oni sešli

na třebíčském náměstí v listopadu 1989 a sejdou se vždycky, když půjde o něco důležitého.

Od roku 1972 působil Harry po boku Aliho Pučálíka v 1. oddíle vodáckém a jako jeden z mnoha malých svědků chci dosvědčit, že ve chvíli, kdy jsme vystoupali po úzkých dřevěných schůdcích do dřevem pobité cihlové klubovny s obrazem tábora ve Sluneční zátoce od Eduarda Charváta přes celou stěnu, přestal pro nás venkovní svět existovat. Byli jsme ve skautské klubovně, ve skautském oddíle, se svými vůdci a aniž jsme si to uvědomovali, dostávali jsme do sebe základy něčeho, co nám zůstane až do konce. Kdo něco z té atmosféry nasál, naučil se, že říct na rovinu kritický názor, je normální. Že drsná slova na adresu kamaráda, neznamenají konec přátelství. Pohádali jsme se, ale příští týden jsme se sešli zase, a tak to zůstalo dodnes. Problém to působí jen těm, kteří školou Harryho a Aliho neprošli.

Drsný odchov se lépe snášel také proto, že při něm byla spousta legrace. Každý kdo něco zvorál, musel snést, že se stal jejím terčem. Harryho trefné poznámky jsme si pamatovali a předávali dál, takže je zpaměti uměli i ti, kteří v době vzpomínané historiky ještě nebyli v oddíle. Jeho reakci na zdrcující výsledky soutěže ve zdravotě na táboře na Hronu v roce 1974, již byla znovu a znovu čtená komická povídka Pacientem primáře MUDr. Chmela, odměňovali chechotem i ti, co se s primářem Chmelem, prosektorem Mikundou či asistentem Markem v oddíle už nesetkali.

Tak jsme dorostli a postoupili do věku trampských a leckdy hospodských akcí, kde jsme se s Harrym setkávali znovu. Přirozená autorita mu zůstala, opět jsme čekali na jeho trefné a lakonické komentáře. Dovolím si jediný, nevím proč mě napadl zrovna ten. Vraceli jsme se hluboko v noci od srubu v Sokolí, kde se jeden z nás loučil před odchodem na vojnu. Bylo jaro 1981,



Harry při předávání Medaile Bronzového bobra v loňském roce

v měsíčním světle ležela čerstvě v rozvalinách horní část Stařečky. Harry zastavil a dramaticky pronesl: „Pánové, viděl jsem vybombardovaný Vysočany!“ Pak šel dál.

Šel dál a došel do konce komunismu a definitivního obnovení skautingu. Potřetí mu vyšlo skautování ve správné době. Teď už nevedl oddíl, ale předával své zkušenosti na lesních školách a pracoval v okresní radě. Jistě by si mohl říct o post v ústředních orgánech, populární byl dost. Nestál o to, místo toho objížděl kursy, kde byli mladí činovníci a získával si je, tak jako před lety nás v oddíle.

Kromě všech znalostí a dovedností působil i svou vizází. Od návratu z několikaměsíční práce v zahraničí na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let nosil vousy, s nimiž – jak šeptalo při slibu na táboře na Vanči jedno vlče: „Ten Harry vypadá úplně jak Werich!“ Vypadal a leccos z něj určitě měl. Možná je to ve větě, již se kdysi uvedl na školení pionýrských pracovníků, kam ho soudruzi a soudružky pozvali, aby je poučil o topografii. Rozhlédl se po adeptech masírovaných do té chvíle ideologickým školením a řekl: „Nazdar, já jsem Harry a jsme si tady všichni rovni.“

Jsmo si všichni rovni. A je jedno,

kdo měl kolik vyznamenání, která jsme sice u Harryho chtěli spočítat a já je teď měl přechíst, ale nestihli jsme to. On se jim také bránil do poslední chvíle. Říkal, že nepřijme nic, dokud nebudou odměněni ostatní, hlavně Karel Vrána – Rajniše, který podle něj v okresní radě Junáka dělal po roce 1990 nejvíc. Jako tehdejší mladíček můžu dosvědčit, že makali oba a že naší generaci ještě jednou ukázali cestu. Vzali nás mezi sebe v době, kdy v jiných místech generace old skautů mladé školila z nováčkovské zkoušky. V Třebíči to bylo jinak. Ali s Harrym, Robin a další nás chystali dvacet let. Jako kdyby věděli, co přijde.

Sestry a bratři, kamarádi, každý z nás má spoustu dalších vzpomínek na Harryho. Budeme si je navzájem vyprávět a předávat dál těm, co Harryho neznali. Jsme totiž ti z průpovědky marických skautských vůdců, kterou jsem si kdysi zapsal a teď ji nemůžu najít. To hlavní si ale pamatuju. Vůdcové na americkém středozápadě ji mají napsanou na svých hrnečcích: Za sto let bude jedno, čím jsi byl a jak vysoký byl tvůj účet v bance. Za sto let bude důležité, že jsi byl důležitý v životě jednoho chlapce.

Ježek

Vodácké doplňky už brzy k dispozici!

Před několika lety spatřila světlo světa nová stezka. Před dvěma a půl lety se pak po dlouhých diskusích na jednom z plzeňských srazů vodní skauti shodli na finální podobě tzv. „vodáckých kompetencí“, tedy seznamu znalostí a dovedností, které by měl vodní skaut a skautka v určitém věku znát. A tehdy se rozběhl náročný proces příprav, testování a úprav, který za pár dnů vyvrcholí vydáním nových vodáckých doplňků stezky pro skauty a skautky.

JAK BUDOU DOPLŇKY VYPADAT?

Vodácké doplňky stezky pro skauty a skautky jsou vyrobeny jako dvojlist ve velikosti formátu stezky. Tedy tak, aby je bylo možné do stezky bez problému vložit. Zadní strana dvojlistu je určena k natření lepidlem a nalepení do stezky. Ovšem vodácké doplňky mohou používat i oddíly, které s novou stezkou nepracují - dvojlist totiž může být stejně dobře jako do stezky vlepen i například do deníku nebo jej dokonce lze používat i samostatně.

JAKÝ BUDOU MÍT OBSAH?

Základem vodáckých doplňků jsou pochopitelně vodácké aktivity. Jejich znění vychází z „vodáckých kompetencí“, na nichž se před oněmi několika lety shodli kapitáni a kapitánky napříč republikou i generacemi.

Aktivity ve vodáckých doplňcích se dělí na povinné a volitelné. Povinné aktivity tvoří ty, které jsou naprosto nezbytné zejména pro bezpečnou vodáckou činnost a alespoň minimální rozvoj vodáckých schopností. Mezi volitelné aktivity pak patří ty, které vedou k dalšímu rozvoji vodáckých dovedností či znalostí. Je však opět na kapitánech, zda některé z volitelných aktivit určí svým svěřencům jako povinné.

BUDOU I VODÁCKÉ VÝZVY?

Ano, ve vodáckých doplňcích samozřejmě nechybí ani vodácké



výzvy. S jejich podobou jsme seznámovali na minulých srazech a Kapitánské poště, podrobně se k nim vrátíme i v některé příští eKP.

Do pokusu získat vodáckou výzvu se mohou skauti a skautky pustit po splnění všech povinných a alespoň poloviny volitelných aktivit.

Vodáckých výzev je celkem šest, z toho dvě určené jachtařům. V prvním, druhém a čtvrtém stupni jsou dvě výzvy, ve třetím pouze jedna, a to Tři orlí pera - stejně jako v „základní“ stezce. Takový prostor je jí věnován proto, že je i pro vodní skauty zkouškou tradiční a zároveň prestižní (koneckonců ji u nás zavedl vodák - Bračka). Zároveň je však možné se ve třetím stupni pustit do plnění výzvy některého z předchozích stupňů.

CO KDYŽ NĚKDO ZAČÍNÁ STEZKU PLNIT OD VYŠŠÍHO STUPNĚ?

I na tuto skutečnost je pamatováno, a proto je od druhého stupně výše do vodáckých doplňků zařazena i část „Můj vodácký začátek“. Obsahuje stěžejní aktivity z předchozích stupňů. Tuto část musí nováček splnit před začátkem plnění ostatních aktivit daného stupně.

KDE LZE VODÁCKÉ DOPLŇKY SEHNAT?

Vodácké doplňky budou ke koupi v TDC, JUNu a pokud nenastanou komplikace, měly by být první výtisky k dispozici ke koupi už na jarním srazu v Liberci.

Pavlík

Vodácké doplňky stezky pro skauty a skautky

- v současné době probíhají poslední korektury a úpravy
- vydání se předpokládá v době jarního srazu kapitánů
- na srazu bude doplňkům a jejich podobě věnován jeden z programů - přijďte se zeptat na to, co vás zajímá
- následně bude uveřejněna i „minimetodika“ jak s vodáckými doplňky pracovat

Plavby vodních vlač a žabiček

- dohodnuta spolupráce s novými ilustrátory
- v současné době ilustrátoři pracují na prvních obrázcích
- dokončení ilustrací se předpokládá do konce května, poté bude následovat zpracování v grafickém studiu a tisk

Metodika k vodáckým doplňkům stezky a Plavbám

- HKVS v únoru schválil harmonogram tvorby metodiky
- v současné době jsou osloveni možní spoluautoři
- metodika bude publikována postupně elektronicky
- finální elektronická verze se předpokládá v únoru 2012

Kormidelnický zápisník

- rádcovskému, resp. kormidelnickému zápisníku bude věnován jeden z programů na srazu - přijďte se zapojit a říci, co vaši rádcí/kormidelníci potřebují

Pokud máte zájem o spolupráci na konkrétním projektu, ozvěte se na mail: vychovny@hkvs.cz.

Tréninková „Trnáfka“

Sedám na vodu s pocitem nadšení a naprosté nedočkavosti. Konečně, po ježdění na dvojkách a trojkách, bílá voda. Natahuji špricku, pár vylehnutí, eskymáček na osvětlení a vzhůru do vln. Levý záběr, pravý záběr, váleček, závěs doprava, srovnat loď a další série záběrů. Nabrat rychlost, sjezd doprava po vlně, vykopat se z trochy karfiolů a rovnou do dalšího válce. Teďka se jenom dostat ven...

Trnáfka na Želivi, městečko směrem na západ od Humpolce, kde je v přepadu sedimentační nádrže patřící k Želivce zbudován umělý slalomový kanál. Prakticky jezdíte v pitné vodě. Tento kanál klasifikace WW IV hostil 22. a 23. května 2010 akci pod názvem Tréninková Trnáfka, které se náš RK Soplteam musel také zúčastnit.

Krásně teplá voda se žene dolů asi 600 metrů dlouhým betonovým kanálem s převýšením asi 9 metrů. To dělá z Trnávky pěknou technickou WW IV s třesničkou na dortu na závěr v podobě metr a půl vysokého schodu zvaného Niagara.

Sobota byla ideálním jarním dnem na tuhle vodu. Tradiční rychlé sjetí kanálu na rozjezd se změnilo v boj s různými nástrahami, které vodní živel připravil. Začínalo se



FOTO ADAM BLAŠČÍK

mi to líbit. Další jízdy už na tom byly lépe. Technická jízda z vracáku do vracáku, z válce do válce mě nechalá na pochybách, že toho budu mít večer dost, a to jsem byl v půlce kanálu. Vyjel jsem z vracáku do proudu a viděl jak voda letí dolů a v bílé pěně vidím sem tam hlavy ostatních kajakářů či singlířů. Rozpádloval jsem loď a smažil si to dolů, druhá polovina je skutečně daleko zajímavější.

Dole se voda uklidňuje a líně plyne do Niagary, tam už se to jenom

vaří. Spousta stojících vodáků okolo dávala svým smíchem a bujáním veselím jasně najevo, že v Niagare bude sranda.

Směřuji se špičkou k ní, začínám levým záběrem a už si to k ní šinu. Na hraně skoku už vím, že je zle. Záběr nevyšel, žádný boof. Prostě tam jdu po špici a nemám daleko k pocitu prádla v pračce. Eskymák jedna. A přes záď tam jdu znova. Eskymák dvě. A jdu tam zase přes bok. Dutiny propláchnuty, uši čisté. Na to nemám, krysím, a pěkně



FOTO ADAM BLAŠČÍK



spodním proudem mě to vyplivne tak 10 metrů od Niagary. Bouřlivé jásání na břehu mi napovídá, že nejsem ani první ani poslední.

V podobném duchu se pak už nese zbytek dne.

Nedělní vstávání bylo strastiplnější. Byli jsme rozlámaní ze soboty, kanál není zadarmo. První jízda to hned potvrzuje. Eskymák hnedka na začátku. To už si říkám, že je to zajímavé probuzení. V prvním větším válečku zůstávám. „To je zas ráno,“ říkám si v duchu. Hodím loď pěkně bokem proti proudu, vylehnu na pádlo a co teď. Dopředu nebo dozadu? Blížící se raft je pro mě jasné znamení, že bych měl zmizet a rychle pádnu ven z válce pryč. Ve vracáku pod ním to rozdýchávám. Ve spodní části zůstávám v dalším válci. Dnešní den bude stát fakt zato. Poslední vlnoválec mi pak ještě žere záď a stavíme do svíčky. „Sakra, vidím nebe!“ Ustojím to a po sobotním tréninku už si to smažím do Niagary. Tentokrát pěkně s boofem a můžu se v pohodě připojit k obecnstvu na břehu. O zábavu tu opravdu není nouze.

Slunda

www.poutnicikolin.cz
info@poutnicikolin.cz

TRNÁVKA:

POPIS TRASY A ZAJÍMAVOSTI: obtížnost kanálu je téměř konstatní WW IV, jezdí se zde mnoho závodů českého poháru, ať už slalomářských nebo raftových, oboje stojí za to vidět, raritou je, že se zde jezdí na pitné vodě, turistické okolí nenabízí nijak uchvatné zpestření (jezdí se sem hlavně kvůli závodům), za zmínku stojí pouze samotná sedimentační nádrž a údolí jejího přítoku, řeky Trnavy

OBTÍŽNOST: WW 4

UMÍSTĚNÍ: obec Želiv - Loc: 49°31'26.305"N, 15°13'10.427"E

SJÍZDNOST: pouze v plánovaný termín (www.raft.cz nebo www.rkstan.cz), většinou se jedná o raftové závody, dříve až třikrát do roka jsou i tréninkové termíny vhodné pouze pro lodě určené na vyšší stupeň obtížnosti divoké vody

DALŠÍ INFO: www.raft.cz, www.rkstan.cz, www.kanoe.cz



Jak na správnou kompozici fotky?

Už umíme nastavit fotoaparát, umíme zvolit správnou clonu, čas, způsob... tedy citlivost ISO a co dál? Dál přiložíme oko k hledáčku, zaostříme, domáčkujeme spoušť a máme technicky zdařilou fotku. Ale ještě pořád nám v tom výčtu úkonů něco chybí. Něco, co by z toho našeho obrázku udělalo Fotografii. To něco je prachobyčejná kompozice. A co že to vlastně je?

Můžeme říct, že kompozice je takové poskládání prvků v obraze, které působí harmonicky (vyváženě) a divákům se líbí nejvíce. Může to být také jakýsi souhrn pravidel a doporučení pro vytvoření vizuálně kvalitního a vyváženého obrazu. Závisí tedy především na individuálním vnímání člověka. Kompozice se netýká jen fotografie, ale veškerého vizuálního umění - malířství, sochařství, designu, architektury atp. Je stará jako umění samo a velkou zásluhu na ní mají klasičtí malíři.

KOMPOZIČNÍ PRVKY

Základní prvky vnášející pořádek do fotografické kompozice jsou

- linie,
- tvar,
- forma,
- struktura,
- vzor (textura),
- barva.

LINIE A KŘIVKY

Linie je na snímku spojnice mezi

dvěma body. Může být rovná, vodorovná, svislá, zakřivená, cikcak atd. Dojem linie navodíme nějakým úzkým předmětem, jakým je například telefonní kabel, koleje, kmen stromu. Linii vytvoří i ostrá hranice různě barevných nebo kontrastních ploch. Přehršle všech možných linií nabízí architektura. Především diagonální kompozice (úhlopříčka) je velmi dynamická a efektní.

Lidský mozek na snímku rád linie vyhledává a následně si je spojuje do známých geometrických tvarů jako je čtverec, obdélník, kruh apod. Linie vnímá velmi silně, a tak směr a uspořádání linií na snímku významně ovlivňuje čtení snímku. Kupříkladu horizontální linie, které můžeme pozorovat v krajině, vytváří dojem klidu a prostoru, zatímco svislé linie navozují pocit výšky, mohutnosti a síly.

Vodorovné linie (stíny, ploty, zídky, ...) jsou uklidňující a příjemné na pohled, protože naznačují poklid a napodobují horizont. Také vedou pohled obrazem zleva doprava.

Svislé linie jsou mocnější a energičtější, protože naznačují svislý pohyb a pohled je sleduje shora dolů (stromy v lese), pohled na ně vyvolává napětí.

Úhlopříčné linie tvořené řekou, silnicí nebo plotem prořezávajícím

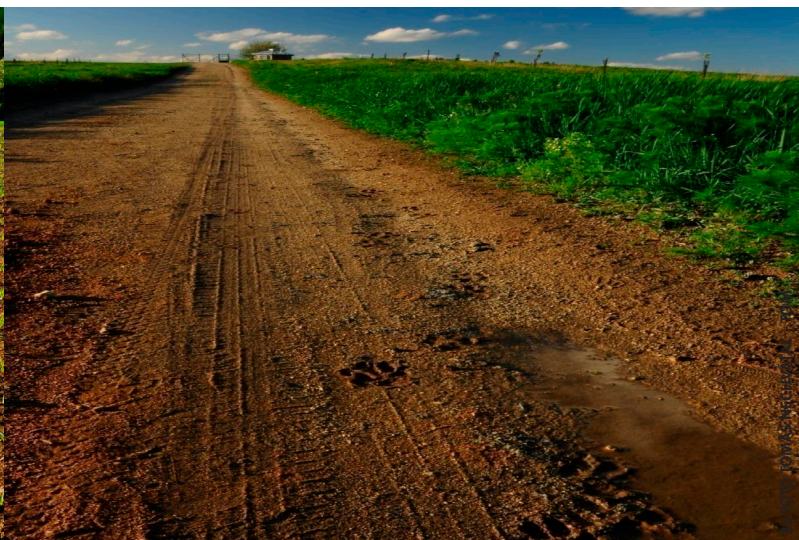
scénu pokrývají větší plochu země a jsou ideální k tomu, aby vedly pohled snímkem z popředí nahoru a během toho přibíraly ostatní prvky. Pohled se samovolně posunuje snímkem ze spodní levé části do pravé horní, takže úhlopříčná linie vedoucí tímto směrem bude mít největší účinek.

Sbíhající se linie jsou ze všech nejmocnější, protože dodávají silný pocit hloubky. Pokud budete stát uprostřed dlouhé přímé silnice či cesty a podíváte se na ni, všimnete si, že rovnoběžné strany se budou s rostoucí vzdáleností vzájemně přibližovat. Protože víme, že silnice nebo cesta je po celé délce přibližně stejně široká, náš mozek automaticky zaznamená, že musí vést do dálky. Stejný efekt lze vytvořit pomocí železničních tratí, brázd v poli, řeky, ... Efekt bude umocněn, zahrnete-li do záběru i bod zmizení (bod, kdy se zdá, že linie dosáhla horizontu), neboť pohledu poskytne přirozené místo odpočinku.

Linie jsou důležitý kompoziční prvek, neboť mohou vést zrak diváka a určit tak směr čtení snímku.

TVAR

Tvar je základním prvkem identifikace. Nejlépe je definován, je-li předmět osvětlen zepředu nebo zezadu, mezi předmětem a jeho okolím by měl být silný kontrast,





aby tvar nejlépe vynikl. S tímto prvkem se nejčastěji setkáme při fotografování siluet.

FORMA

Forma lze pozorovat ve třech rozměrech, tím nás přesvědčuje o tom, že předmět má hloubku a existuje v reálném čase. Pokud je silný kontrast mezi světlými a tmavými místy tvaru osvětleného bočním světlem, propůjčuje mu formu. Známé geometrické



útvary jako je čtverce, obdélník, trojúhelník a kruh vyvolávají rozličnou citovou odezvu, jsou-li tyto tvary zdůrazněny (obvykle při bočním osvětlení), je jejich poselství zesíleno.

STRUKTURA

Struktura bývá nejčastěji „skryta“ oproti ostatním prvkům, závisí totiž na bočním osvětlení z nízkého úhlu světla. Má ovšem obrovskou schopnost vyvolat zvýšenou emociální odezvu tím, že probudí hmatovou představu.

VZOR

Vzor je „pouhé“ opakování podobných tvarů, objektů, linií a barev, je proto velmi dobře předvídatelný. Objekty však nemusí být vždy seřazené a nemusí být tvořeny stejnými prvky.

BARVA

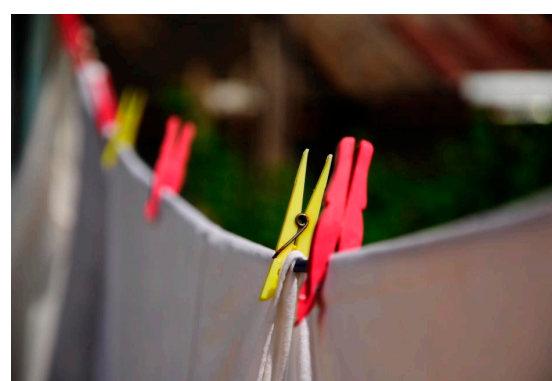
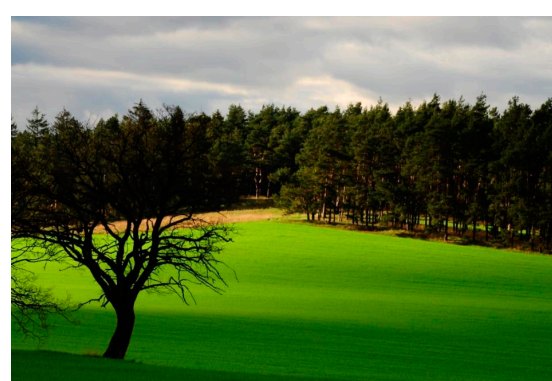
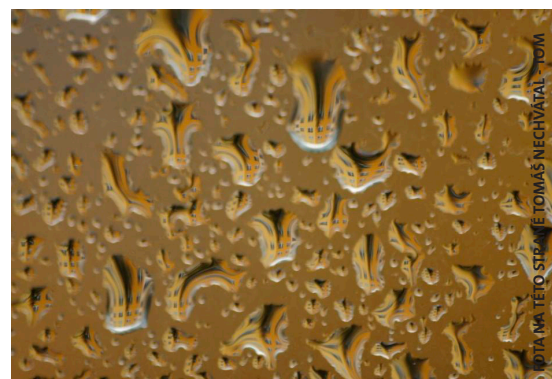
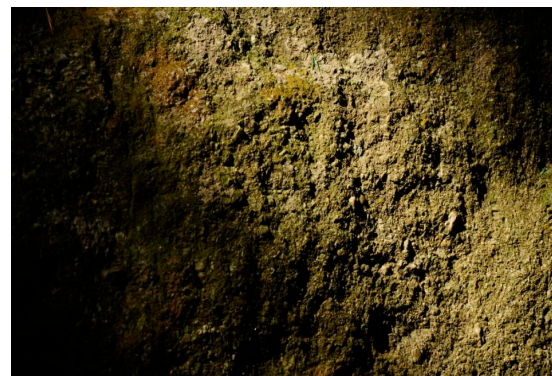
Barvy v nás podvědomě vyvolávají emoce a mohou silně umocnit celkový dojem z fotografie. Vnímání barev je naprosto subjektivní vjem. Např. ženy a muži mají vnímání barev odlišné, jelikož mají barvy napojené na své pocity jinak.

Barvy můžeme popsat pomocí termínů:

- odstín,
- sytost (saturace),
- světlost barvy.

Barevností fotografie můžeme diváka výrazně zapůsobit a ovlivnit celkovou náladu fotografie. K tomu lze využít teplých (červená, žlutá a oranžová) či studených barev (modrá, fialová a temně zelená). Se skutečnou teplotou to v podstatě nemá nic společného, ale označujeme je takto proto, že tyto barvy máme propojené s ději v přírodě.

Další možností je monochromatický snímek, kde pracujeme jen s jedním odstínem barvy. Barva může být jakákoli, ale nejčastěji se používá bílá, čímž vznikne klasická černobílá fotografie. Černobílé snímky se těší velké oblibě, protože absence barvy zvýší citlivost diváka na ostatní kompoziční prvky - linie a tvary.



Tom

Lavičky 1991: Kolébka nové kapitoly vodního skautingu

Po roční intenzivní činnosti se v roce 1991 Hlavní kapitanát vodních skautů, obnovený před rokem po oficiálním znovuzrození československé skautské organizace, rozhodl uspořádat Lesní školu vodních skautů, a to nejen pro mladé činovníky, ale i i pro ty, kterým komunistický zákaz skautingu vzal možnosti lesní školy absolvovat.

Hlavní kapitanát vodních skautů (HKVS) se v roce 1990 a 1991 scházel každý týden, protože obnovit činnost přístavů a oddílů nebyl zrovna lehký úkol, a tak se každodenní usnesení plnila rychle, s přehledem a nebyrokraticky. Nápad uspořádat lesní školu i pro dříve narozené se rychle ujal a hlavně se po celém tehdejší Československu rozšířil. Napomohla k tomu i tenkrát vydávaná Kapitánská pošta, kterou nám tehdy zdarma a rychle tiskla Námořní plavba v Praze.

V jednom čísle byl uveřejněn článek o záměru HKVS uskutečnit v roce 1991 Lesní školu vodních skautů, a to i pro dospělé oldskauty. Odezva z celé republiky byla ne-



Zátoka Lavičky na Dalešické přehradě

čekaná a překvapující. Na adresu hlavního kapitána Jacka chodily desítky dotazů, připomínek a již i předběžných přihlášek. Ozvaly se i negativní ohlasy, které jsme si na schůzích HKVS jen přečetli a již na ně nereagovali.

Jednohlasně se tedy HKVS rozhodl LŠVS a vodáckých oldskautů v srpnu 1991 uspořádat. Ale bylo

nutno LŠ zajistit organizačně, finančně a programově.

Naštěstí se objevilo dost ochotných bratrů a sester, a tak potřebné materiální zajištění lesní školy vzal na svá bedra přístav třebečských vodních skautů, jmenovitě bratři Ali a Ježek, kteří byli tehdy členy HKVS.

Bylo nutno vybudovat stanový tá-





bor pro řádově padesát nebo i více účastníků včetně veškerých náležitostí a zajistit kompletní provozní servis včetně stravování. Protože pak v programu školy byla i výroba nového typu skautské pramice, sehnali třebíčští potřebné dřevěné řezivo a větší odřezky sololitu dle předem Oskarem předané specifikace. Větší plechový sklad v blízkosti tábora se začal využívat jako dílna.

V plánu LŠ bylo i zrození pramice P 520, nové lodě pro vodní skauty. Tedy iniciativa, charakteristická pro tehdejší dobu.

Hovoří Oskar: „V den zahájení LŠ jsem dorazil se svou Škodovkou naloženou sklotextilem, kanistrem pryskyřice, fermeží, leštící pastou, krabicí s vruty, hřebíky apod. Můj starý vojenský kufr byl plný truhlářského a tesařského vercajku. Skládal jsem to do té velké plechové dílny, kde jsem hned vylepil na stěny projekt lodě a stavební dokumentaci kopyta. Před otevřenými vraty ležela velká hromada chlupatých neohoblo-

vaných prken. V napjatém mlčení se shromáždili takřka všichni frekventanti této lesní školy i s Jackem - vedoucím školy a nějak divně na mě zírali. Jack přerušil téměř hro-

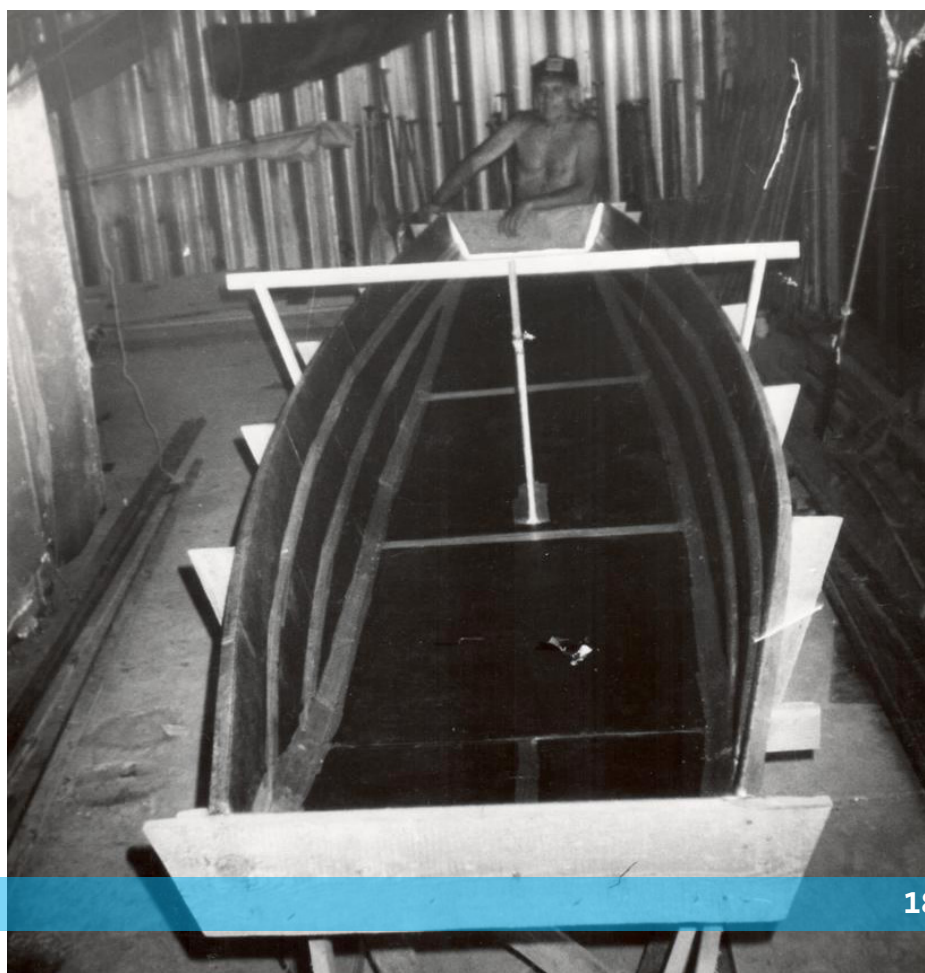
bové ticho a obrátil se na mě: ‚Tak co, máš to všechno v kupě?‘ ‚Mám!‘ ‚Takže platí domluvený harmonogram stavby?‘ ‚Platí!‘ To byla moje poslední odpověď.

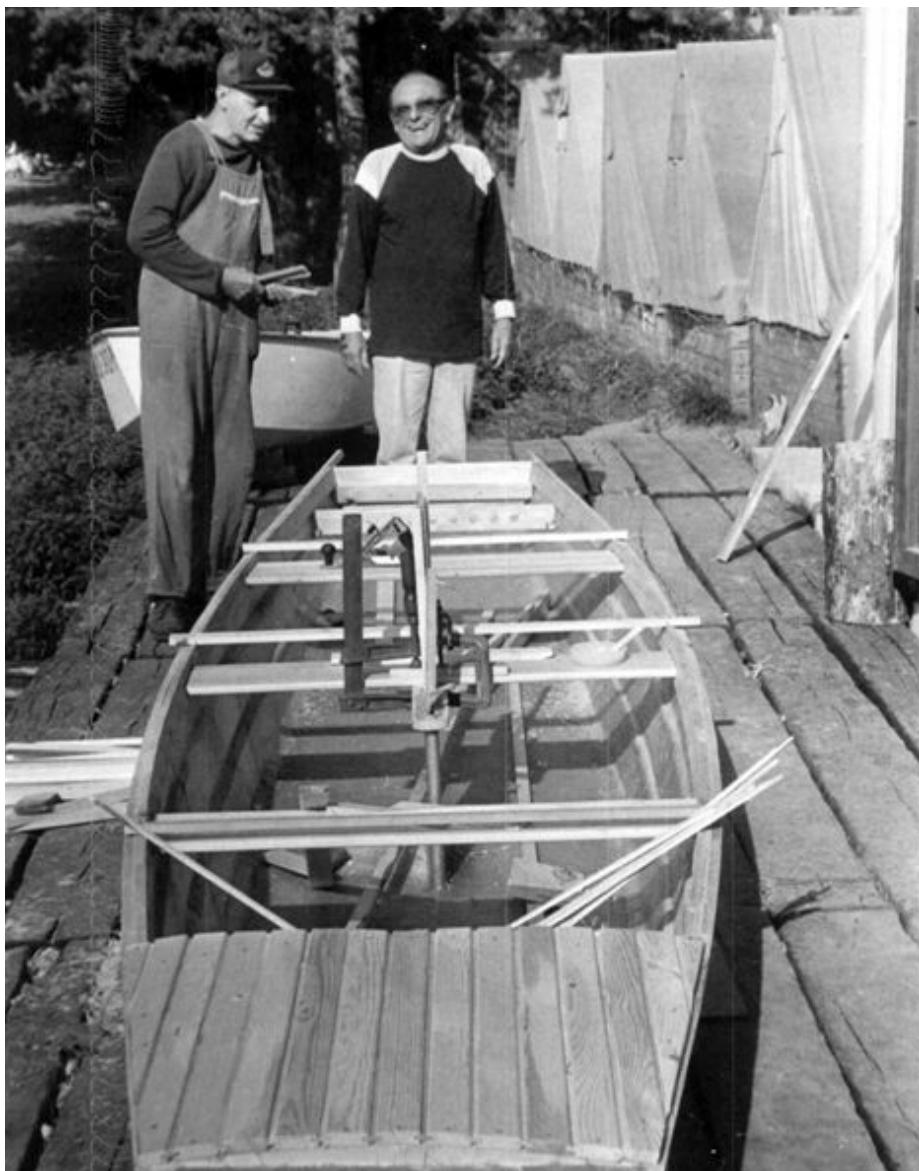
Soustředění na očekávanou Jackovu informaci bylo absolutní. Všichni, včetně mě, hleděli mlčky na tu hromadu chlupatých prken. Jak jsem si stačil všimnout, tak jen ti nejstarší členové z předválečných oddílů kroutili pochybovačně hlavami. Tedy ti, kteří již nějakou tu dřevěnou pramici ve svých bývalých oddílech postavili.

Jen Jack, předválečný člen vodácké pražské Pětky a tehdejší hlavní kapitán, klidně pokračoval: ‚Tak tedy do konce týdne by mělo být hotovo kopyto včetně vyložení sololitem s vykytováním i s vložkou pro vylaminování ploutvové skříň, že ano?‘

Pamatuji se, že jsem jen mlčky přisvědčil a jen v duchu počítal, jestli to celé moje konstrukční řešení opravdu reálné.

Ale Jack, věčný klidáš, nevzrušeně pokračoval: ‚O víkendu se tedy vnitřek kopyta napustí fermeží, nechá zaschnout a potom se vyleš-





tí pastou na linoleum. Současně se připraví sklotextil. Je to tak správně Oskare?’

A zase jsem jen mlčky přikývl.

Nezdolný optimista hlavní kapitán Jack pokračoval: ‚V pondělí se začne laminovat. Pak se skořepina nechá vytvrdnout. Současně budou probíhat loďařské truhlářské fajnové práce. Řezání a hoblování latí na bortlajсны, sedačky, vnitřní kostru loďe, podlážky a palubky na před’ loďe.‘

Ticho by se tehdy na tábořišti dalo krájet.

Jack rozevřel desky s mým programem a pokračoval: ‚Vestavení dřevěné kostry i s vnějšími lubovými latěmi a přídovou palubou je plánováno na čtvrtek. Dřevěné části se napustí fermeží a loď by se nechala přes noc pod střechem

trochu vyschnout a měla by být hotova. Bude a v pátek ji spustíme, pokřtíme a vyzkoušíme!‘

Jack skončil, zavřel desky s programem stvby a dav na nás mlčky zíral přes tu hromadu prken a někteří jedinci si ťukali prstem do čela. Ale skončilo to rušnou debátou a spontánním přesvědčením, že se vše povede. Jen tehdejší ostravský kapitán Unra měl několik technických připomínek. Ostatně on pak po návratu do Ostravy několik pramic tohoto typu úspěšně postavil.

Zkrátka byla to horečná doba plná chuti do práce. Něco, co dnešním oddílům a přístavům dost chybí.

Celá stavba probíhala jako paralelní program školy. Každý den ráno vyčlenil Jack několik dobro-

volníků. Pracovalo se od vidím do nevidím a měli jsme štěstí, že nepršelo a při stavbě kopyta přicházeli během přestávek navíc i další pomocníci se sekyrkou v ruce. Přitloukli si alespoň nějaké prkýnko při výrobě žeber kopyta. Byla to doba ještě celého Československa a na naši LŠVS byli přítomni i vodní skauti a skautky ze Slovenska, kteří horlivě při stavbě lodi pomáhali.

Během celé stavby snad každý nějak přispěl ke zdaru společného díla.

Největší atrakcí bylo laminování. Kolem kopyta, které svým horním okrajem sahalo asi do pasu, stála řada pomocníků jako pradleny u necek.

Alchymisti již namíchali do kýble pryskyřici. Vnitřek kopyta byl již potažen gelem, střihači pokládali první vrstvu dvoustovky sklotextilu a pak to začalo. Alchymisti začali nalévat kotlíkem a plechovka i od konserv pryskyřici. Hejno rukou začalo roztírat pryskyřici stěrkami a též sytit pryskyřicí již položený textil. Střihači poletovali kolem a kladli zase napříč další vrstvu. Teď už pětistovky. Hejno kolem kopyta už mělo pryskyřici až za ušima. Znalci kontrolovali probíhající proces a hlídali správné kladení jednotlivých vrstev. Najednou bylo hotovo a všichni od toho utekli, protože je pájily oči.

Tak ubíhaly hodiny intenzivní práce podle harmonogramu. A v pátek se sešel celý tábor na pláži u mola. I nevěřící Tomášové zakřičeli hromové ÁÁÁHOJ, když hotová pramice P 520 byla pokřtěna jménem VOLAVKA a dosedla na vodu.

Dobrá práce se vydařila!

Pro mne to skončilo, až když se vše uklidilo a já se usadil do Škodovky s pramicí přikurtovanou na střeše a zamířil k Tortuze.

To jsem ještě netušil, že mě v blízké budoucnosti čeká další pramice ‚pěpětsetpadesátka‘.“

Amateur,

s použitím vyprávění Oskara



STŘEDISKO
JUNA'KA
RONOV^{*/}D. INFO: 607526167 BOBR

POŘÁDA XVII. ROČNÍK
TURISTICKÉHO POCHODU
NA PAŘIŽOVSKOU
PŘEHRADU

**VITÁNÍ
JARA**

LETOS
I NA KOLE!

SRAZ V 10⁰⁰ HOD. 19. 3. 11
NA VLAKOVÉM NÁDRAŽÍ
V TŘEMOŠNICI

HODNOCENÍ AKCE NA KLUBOVNĚ

PROHLÍDKA PŘEHRADY, OPĚKÁNÍ ŠPEKÁČKŮ !!!

VODÁCKÝ

V SÁLE
MÍSTNÍHO HOSTINCE
V RONOVĚ^{*/}DOUBRAVOU
DNE: 2. 4. 2011
OD: 20⁰⁰ HOD

HRAJE:
SKUPINA

WARON

COUNTRY BÁL

elektronická KAPITÁNSKÁ POŠTA

METODICKÝ A INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ HKVS

číslo 13, březen 2011

Vydává Hlavní kapitanát vodních skautů pro vnitřní potřebu.

Kapitánskou poštu dostávají emailem všichni registrovaní kapitáni oddílů vodních skautů, krajsí kapitáni a činovníci HKVS. Pokud si přejete být zařazeni do da- tabáze příjemců, či z ní naopak vyřazeni, pošlete své jméno, oddíl, přístav (středisko) na adresu kp@skaut.cz. Aktuální číslo Kapitánské pošty i archiv starších čísel je k dispozici také na webových stránkách HKVS.

Příspěvky, postřehy, připomínky, informace, pozvánky či fotky zasílejte na adresu: kp@skaut.cz.

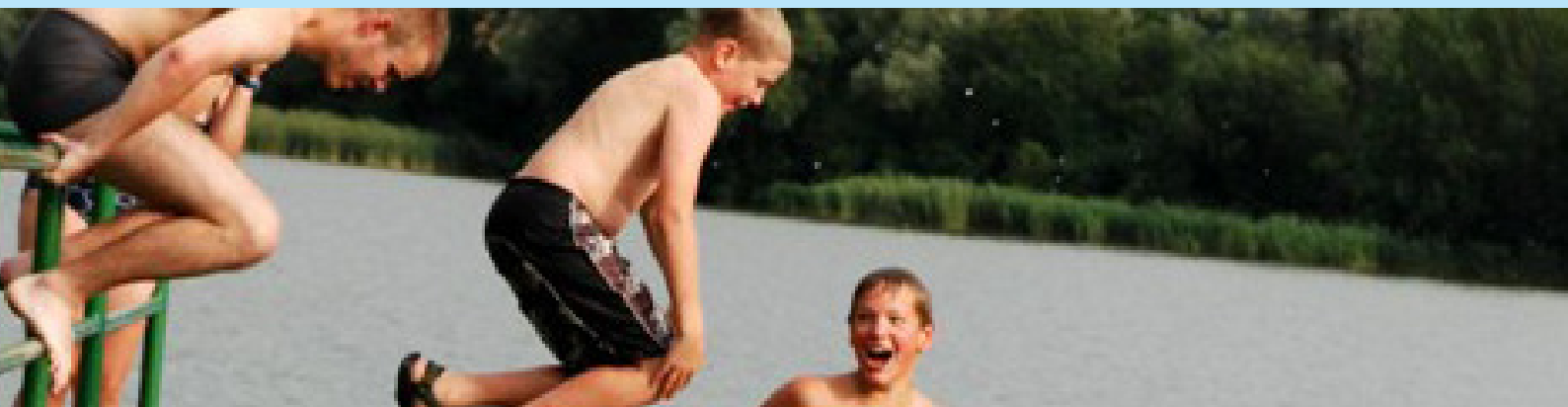
Do tohoto čísla přispěli: Pavel Bár - Pavlík, Vojtěch Brzek - Wanaču, Vladimír Cvrček - Vezír, Jiří Hold - Amateur, Kateřina Kaderová - Liška, Tomáš Litera - Slunda, Tomáš Nechvátal - Tom, Zuzana Pozlovská - Pumpa, Alois Pučalík - Ali, Otokar Randák - Oskar, Jan Vlach - Štoura, Jaroslav Vondra - Děda, Milan Zeibert - Ježek.

Foto na titulní straně: Jan Hrnčíř - Marbuel. • **Fotografie uvnitř čísla:** Pavel Bár - Pavlík, Adam Blašík, Zdeněk Dvořák - Černý sokol, Jiří Hais - Digi, Jan Hrnčíř - Marbuel, Tomáš Litera - Slunda, Zdeněk Materna - Zdena, Tomáš Nechvátal - Tom, Milan Němec - Stopař, Petr Němec - Zip, Honza Uher, archiv HKVS a autorů.

Redakční rada: členové Hlavního kapitanátu vodních skautů a Markéta Babóová - Majda.

Jazykové úpravy a korektury: Tomáš Nechvátal. • **Sazba:** Pavel Bár - Pavlík. • **E-mailové rozesílání:** Michal Hoznedl - Bobr.

Uzávěrka příštího čísla 31. března 2010.





SKARE 2011 - PŘIHLÁŠKA

Přístav _____ oddíl-----

Čas příjezdu-----

Počet účastníků-----

Ubytování

Ve stanech 29.4. 30.4. v chatce 29.4. 30.4.

Stravování

29.4. večeře

30.4. snídaně oběd večeře

1.5. větší snídaně

* nehodící se škrtněte

SKARE 2011 se koná ve dnech 29.4. až 1.5. 2011 na Seči.

Příjezd se předpokládá v pátek 29.4.2011 kolem 17,00 hodiny.

Ubytování buď ve vlastních stanech, nebo v pokojích. Jelikož je kapacita lůžek omezená, rozhodující bude včasné zaslání přihlášky.

Vítězové minulého ročníku pošlou, nebo přivezou putovní cenu.

Stravné na dobu celé akce je stanoveno ve výši 200 Kč

Ubytování po celou dobu akce - ve stanech 40 Kč, v chatě 60 Kč.

Startovné za 1 přihlášenou loď do závodu 20 Kč.

Vyplněnou přihlášku zašlete do 20.4.2011 na adresu:

Jaroslav Vondra, Ke Kamenci 1604, Pardubice 530 03

nebo mobilem 723344700

či na mail javon@volny.cz.



29. KOTORSKÝ ZÁVOD 2011

PRÍHLÁŠKA

Přístav:

Posádka:

kategorie: vícata 2000 a mladší
žabičky 2000 a mladší
skauti 1997 a mladší
skautky 1997 a mladší
roveři 1988 - 1996
rangers 1988 - 1996
open neomezená

zahrňuje vhodnou kategorii

Přezdívk
bude uvedena na diplomu

Příjmení, Jméno

Kormidelník

datum naroz.

Člen 1

datum naroz.

Člen 2

datum naroz.

Člen 3

datum naroz.

Člen 4

datum naroz.

podpis přihlašujícího:

Za správnost údajů v přihlášce, způsoblost a zdravotní stav závodníků zodpovídá vysílající organizace a ručí, že všichni přihlášení jsou dobrými plavci!



Flotila Liberec se zavazuje, že osobní data uvedená do přihlášek závodu nebudou poskytnuta třetí osobě

U kategorií „žabičky“ a „vícata“ tvoří posádku 4 závodníci dané kategorie a kormidelník starší 18-ti let (jakéhokoliv pohlaví). U závodních posádek „skautky, skauti, rangers a roveři“ tvoří posádku 5 účastníků včetně kormidelníka příslušné kategorie. Do kategorie „OPEN“ je možné přihlásit koedukované posádky větším neomezené. Kategorie bude otevřena pouze v případě přihlášení alespoň tři posádek (výjimkou je kategorie „OPEN“!)

info a kontakt: <http://www.flotila-liberec.cz> E-mail: 33.kr@seznam.cz

FLOTILA LIBEREC

7. přístav vodních skautů

pořádá

29. ročník

KOTORSKÝHO ZÁVODU



pořadatel: 7. přístav vodních skautů FLOTILA LIBEREC

termín: Neděle 1. května 2011 (časově od 8.00 do cca 15.00)

místo: Liberec, přehrada na Harcovském potoce, u klubovny Flotily

technické zajištění: 33. kmen roveřů

vrchní rozhodčí: Šmudla - Ing. Pavel Langr (kapitán přístavu)

tajemník závodu: Vezír - Mgr. Vladimír Cvrček (hlavní kapitán VS)

druh závodu: veřejný pro skautské a další mládežnické organizace na zajištěných závodních pramících P650 a pramících vodních skautů P550

přihlášky: elektronicky do soboty 30. dubna do 20.00 (<http://www.flotila-liberec.cz>)
přihlášky na místě v neděli do 8.40

startovné:

členové Junáka: 85,- Kč/posádka
ostatní 100,- Kč/posádka
u posádek přihlášených do 30. dubna se snižuje startovné o 15,- Kč/posádka

stravování:

z vlastních zásob; menší občerstvení formou sušenky a pití v cíli
případné požadavky na ubytování budeme řešit osobně
kontaktujte nás emailem 33.kr@seznam.cz a to nejpozději začátkem dubna

bezpečnost posádek:

startují 5-členné, každý bude mít vlastní pádlo, plovací vestu patřičné kvality s minimální nosností 6kg – polystyrenové a natukovací vesty nebudou do závodu připuštěny, pravidla zajišťuje pořadatel!

ceny:

nejlepší posádky každé kategorie obdrží ceny
každá posádka obdrží diplom s umístěním
každý účastník pamětní list

popis závodu:

přerušovaná plavba na pramici k jednotlivým disciplinám
délka tratě během hlavního závodu je 2,9 km, nejmladší kategorie 1,8 km

disciplíny závodu:

hod záchranným kruhem
sřelba ze vzduchovek
v polovně trasy výměna stran pádlující posádky
běh terénem
určování azimutu
disciplína s překvapením
změna disciplín vyhrážena
upřesnění problému na brifinku kormidelníků
po sřelostním nástupu



info a kontakt: <http://www.flotila-liberec.cz> E-mail: 33.kr@seznam.cz



MOKRÉ DĚJINY ZEMĚ KORUNY ČESKÉ

vypravuje Vezír

Nikoliv, milá vlčátka a žabičky, skauti i skautky, nikoliv plesniví mořští starci, mokré dějiny naší vlasti nezačínají v roce 1912 Rösslerem-Ořovským ani 1. oddílem vodních skautů a družinou Bobrů...
Cosí tady bylo již dříve a já se vám to pokusím přiblížit.

DÍL PRVNÍ:

POČÁTKY

Planeta Země vznikla před 4 600 000 040 lety. Víme to přesně, protože v tabulce vydané r. 1971 je údaj 4,6 miliard let – a od té doby uplynulo přesně 40 roků.

Za následujících 100 milionů let její plášť ztuhl, teplota povrchu se ustálila na 0°C a z plynů vznikla voda. V ovzduší docházelo k prud-

kým bouřím a lijákům, které brzy rozpustily všechny soli na povrchu. Jejich roztoky se soustřeďovaly v loužích, jezerech a mořích. Mořská voda byla od počátku slaná.

V téhle době to šumělo a bublalo chemickými reakcemi a takhle před 3,5 miliardami let v půl desáté dopoledne to luplo a vzniklo

něco živého. Nebylo to ani živočich ani rostlina, cpalo se to nějakými sloučeninami, množilo a regenerovalo.

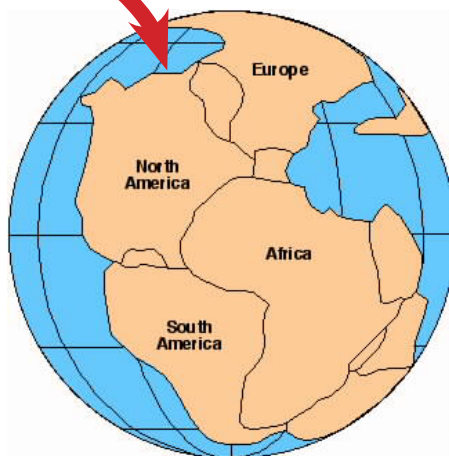
A jak se to množilo, začalo se to diferencovat na rostliny a živočichy. Živočichové tak dlouho přemlouvali rostliny, až si daly říci a začaly produkovat kyslík.



Po dně se převalovaly a v moři plavaly nejruznější žoužely, které si vymýšlely nové a nové tvary. Nakonec se to ustálilo v podobě červů, korálů a ostrokožců. Lepilo si to domeček na domeček, kostřičku na kostřičku a před 2,7 miliardami let vznikly první vápencové útesy. Bahno a jíly po čase děsně ztvrdly, čemuž se dnes říká břidlice a těží se to třeba u Železného Brodu.

Tou dobou byl jen jeden světadíl a protože ti červi psát ještě neuměli, nevíme, jak mu říkali. My jsme jej pojmenovali Pangea.

Ta Pangea byla jen takovým škraloupem a stejně jako ten na mlíce se během prvohor všelijak krabátila, trhala a potápěla. Bůh byl ještě mladý a zřejmě hravý, takže na těch několikrát potápěných mís-



tech vytvořil ohromné množství forem života.

V kambriu, před 570 – 500 miliony let, byly na světě již všechny kmeny bezobratlých a první obratlovci, kteří však ještě neměli čelisti, takže potravu jenom cucali. Žili zde hlavonožci, břichonožci, ramenonožci a ostnokožci. A mlži. Nejvýznamnější skupinou živočichů ale byli trilobiti. Patřili mezi členovce, kteří i dnes tvoří 60% známých živočišných druhů.



Trilobiti vibrovali po dně, živili se jak se dalo a byli velmi družní. Vytvářeli kolonie, družiny, oddíly a střediska a čas od času uspořádali nějaký ten sraz. Například v r. 539 998 017 př. Kr. bylo pod Karlštejnem Bohemiaboree, kterého se zúčastnily miliony trilobitů ze všech českých krajů a okresů.

A díky pilnému kronikáři tohoto srazu, Joachimů Barrandovi známé jména vítězů některých soutěžních disciplín: Synek, Dceruska, Mila, Tetinka, Babinka, Panenka, Elipsohlav a další.

Bohemiaboree se konalo na

ohromném prostranství mezi Kralupy nad Vltavou, Kladnem, Střib-

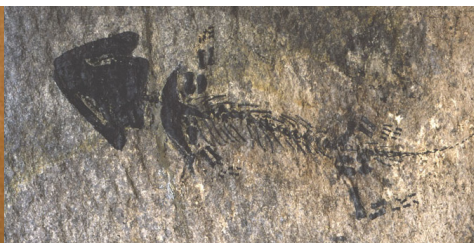


to je tenhle

rem, Příbramí, Říčany a Brandýsem nad Labem. Trilobiti využívali kempů a subkempů ve Skryjích, u Jinců, Rokycan, Berouna i v samotné Praze ve Vokovicích, Šárce, Podolí a Hlubočepch.

Ošklivý zvyk zanechávat své jméno na přírodních útvarech nebyl tehdy ještě odsuzován, takže podle velkého nápisu můžeme poznat, že kronikář Barrande nejčastěji sedával na vysoké skále u filmových ateliérů, odkud pozoroval vyrovnané konvoje trilobitů plujících Vltavou ke slavnostnímu vztyčení vlajky v loděnici 13. přístavu.

Trilobití Bohemiaboree se konalo několikrát, naposledy v permu před 280 miliony let.



Mezitím ovšem uplynul ordovik, silur, devon a karbon. V devonu před 395 miliony let si dokonce Čechy na padesát milionů let zaplavili. To už ale také vznikly ryby s čelistmi, pražraloci, pancířnatci, ryby trnoploutvé, paprskoploutvé, lalokoploutvé a dvojdyšné.

Ty poslední se mělčinami vydaly do Bavor a na Moravu. Aby si v mělké vodě neodíraly břicha, vyměnily ploutve za končetiny a začaly si pyšně říkat obojživelníci. Nejvíc bylo krytolebců, o nichž je první zmínka z Moravy, kde se skrývali v Boskovické brázdě, další bydleli u Skalice nad Svitavou, na Plzeňsku, Nýřansku a v okolí Brou-

movy, kde se poschovávali v uhlí.

Život na souši se stal módním. Během permu vznikli živočichové, od nichž vede přímá vývojová linie k vodním skautům - živočichům žijícím sice na místech suchých až velmi suchých, ale stále se snaží-

cích dostat k vodě, do vody nebo pod vodu. Někteří z nich mají dosud mezi prsty plovací blány.

Že si toho všimli dokonce i novináři, dokazuje autentický článek převzatý z internetových novin Moderní Brno:

4. 8. 2006: Bud' připraven, junáku!

Nejen brněnské aktuality...

Mezinárodní, plně automatizovaný skautský tábor v líšeňském Mariánském údolí musel být evakuován kvůli dešti. Skautům totiž hrozilo vyplavení. Podle posledních zpráv však byla evakuována jen část táborníků. A to konkrétně tzv. suchozemští

skauti a skautská ochranná služba. Naopak skauti vodáci, skauti cvičení pro přežití v přírodě a také skauti katoličtí byli ponecháni svému osudu, protože prý mají všechny předpoklady poradit si sami, případně být zachráněni vyšší mocí.



PŘÍŠTĚ: STŘEDOVĚK ZEMĚ ANEB ŽRALOCI V ČECHÁCH A NA MORAVĚ

Obrázky a fotografie převzaty z následujících zdrojů: <http://www.rpmuseum-junior.de/shared/kamb.htm>, <http://geology.rutgers.edu/103web/Pangeabreakup/breakupframe.html>, <http://www.geonord.org/fossil/sw3.html>, <http://www.geonord.org/fossil/sw3.html>, <http://www.periskop.cz/cz/clanky/>, http://www.praha.eu/np/cz/home/budoucnost_historie/praha_historicka/prehistorie/index.html, <http://www.tyden.cz/rubriky/veda/veda-a-my/pred-semdesati-lety-rybani-vylovili-prvni-latimeri>, http://www.mzm.cz/mzmi/oddeleni/geologie_fotogalerie/krytolebec_discosauruscus.jpg, <http://absolventi.gymcheb.cz/2009/mihanns/rekonstrukce.html>